

Møtereferat

Sak: Samarbeidsforum TSO/DSO 4/2023

Møtedato/sted:
30.11.2023/Skøyen

Deltakere:
Sture Hellesvik
Johan G. Hernes
Bjørn Hanssen
Rune Paulsen
Peter Kirkebø
Stig Julius Haugen
John Kroken
Rannveig Norfolk
Kristoffer Sletten
Otto Rustand
Jens Tore Holene
Lisbeth Vingås
Christine Kaaløy
Torfinn Jonassen
Anne Marthe Christensen
Anders Grønstedt
Anne Sofie Risnes
Eivind Vold
Torkel Bugten
Eirik Haugen (referent)

Noranett
Tensio
Tensio
Tensio
Linja
Linja
Sygnir
Lnett
Glitre Nett
Glitre Nett
Elvia
Elvia
Fornybar Norge
RME
RME
Statnett
Statnett
Statnett
Statnett
Statnett

Møteleder:
Torkel Bugten

Fraværende: Jan Erik Brattbakk (Føie),
Johannes Kristoffersen (Arva), Harald
Andreassen (Arva), Camilla Berntsen
(BKK), Åshild Helland (Lnett), Eivind
Gramme (Lede)

Ref. dato: 01.12.2023

Neste møte: februar/mars 2024

1	<p>Velkommen og introduksjon fra Elvia (foil 3-11)</p> <p>Elvia v/ Lisbeth Vingås ønsket velkommen til Elvia og dagens utfordringer med en lang tilknytningskø. Det er i dag 12 750 MW forespurt tilknytning (mye solkraft). Dagens makslast er 7 200 MW. Elvia ser på muligheter for å øke samspillet mellom ulike verktøy: mer bruk av sensorer, lokale markeder, ansettelse av energikoordinatorer, mer bruk av tilknytning på vilkår og er sterkt involvert i Elbits.</p>
2	<p>RME orienterer (foil 13-20)</p> <p>RME v/ Torfinn Jonassen orienterte om sentrale aktiviteter hos RME. Det kommer et høringsutkast over nyåret om nytt metodeforslag om vilkår for tilknytning og bruk av nettet. Her skal det forankres at nettselskapene har rett på produksjonsplaner.</p> <p>Videre orienterte RME om et brev fra Olje- og energidepartementet (OED) som ber om videre oppfølging av regjeringens handlingsplan for raskere nettutbygging og bedre utnyttelse av nettet. Forslaget til modenheitsvurdering som RME oversendte OED i september skal sannsynligvis på høring tidlig neste år. I dette forskriftsforslaget ligger også rapporteringsplikt for tidsbruk for tilknytning av mindre anlegg.</p>

	<p>I brevet fra OED ble også definisjon av vanlig forbruk og prinsipper for DF-vurdering trukket frem. RME skal sende en anbefaling om definisjon av vanlig forbruk til OED innen 1. mai 2024. Nettselskapene kan komme med innspill, også knyttet til om enkelte forbruksgrupper skal være en del av vanlig forbruk. Det vil også komme krav om at prinsippene for DF-vurderinger skal tilgjengeliggjøres av hvert enkelt nettselskap.</p> <p>RME kommenterte sitt svar på Statnetts tolkningsanmodning knyttet til kapasitetsgrenser i nettavtaler. Det er mer krevende i nettavtaler mellom nettselskaper.</p>
3	<p>Statnett orienterer (foil 21-24)</p> <p>Statnett v/ Torkel Bugten orienterte om ny definisjon av vanlig forbruk: 5 MW og 20 GWh/år. Det vil være unntak fra dette i utvalgte stasjoner. Statnett vil gjennomgå stasjoner der det er aktuelt å innføre unntak fra den nye definisjonen.</p> <p>Statnett kommenterte brevet fra NVE der Statnett er bedt om å orientere om nettkapasiteten i transmisjonsnettet. Det er avtalt møte med NVE på nyåret. I DF-vurderingene hensyntas det ikke behovet for økt produksjon, og det kom innspill om at det er behov for å vurdere om tilknytningsplikten kan være like sterk som tidligere fremover. Statnett oppfordrer nettselskapene til å lese "analyse av transportkanaler": https://www.statnett.no/for-aktorer-i-kraftbransjen/planer-og-analyser/analyse-av-transportkanaler</p> <p>Statnett orienterte til slutt om gjeldende tidslinje for innføring av mFRR CM, intradag auksjoner, flytbasert markedskobling, mFRR EAM og 15 minutters tidsopløsning i kraftmarkedene.</p>
4	<p>Status fra arbeidsgruppe om flaskehals i regionalnett (foil 26-47)</p> <p>Arbeidsgruppa v/ Kristoffer Sletten (Glitre) og Eirik Haugen (Statnett) orienterte om diskusjoner og fremdriften i arbeidsgruppen. Forumet peker på at radiell drift må vurderes nøye og er naturlig å se i sammenheng med tilknytning på vilkår. Regelverkene SOGL og demand response bør også ses nærmere på.</p> <p>Forumet foreslo at arbeidsgruppen setter opp et Teams-møte for å åpne for diskusjon og innspill som del av det videre arbeidet.</p>
5	<p>Nettet er fullt mange steder (foil 49-55)</p> <p>Statnett v/ Torkel Bugten gikk gjennom stauts for de ulike områdene i Norge, samt konklusjonene i den nylig publiserte systemutviklingsplanen. Statnetts viktigste tiltak for å utnytte transmisjonsnettet bedre er økt kapasitet i anleggene, utnytte kunders fleksibilitet, endre driften av kraftsystemet og gjøre endringer i energi- og balansemarkedene (markestetiltak).</p> <p>Innføring av "strategisk overlast" er et tiltak for å øke tilgjengelig kapasitet i transformatorer. Nettselskapene legger til grunn 30 % varig overlast etter feil i regionalnettet og 120 % belastning før feil i distribusjonsnettet.</p>
	<p>Veien mot 20 % bedre nettutnyttelse (foil 56-64)</p> <p>Elvia v/ Jens Holene gikk gjennom hvordan Elvia skal "få 20 % mer ut av nettet". Elvia skal bruke en enkel KPI for å måle dette: tilknytninger utover vanlig forbruk dividert med historisk makslast (7200 MW). Team dynamo i Elvia jobber med risiko i drift, fleksibilitet (TPV, UKT, marked), sensorer, dynamisk drift og digital tvilling.</p>

	<p>Konkrete tiltak for mer nettkapasitet (foil 65-76) Noranett v/ Sture Hellesvik presenterte bruk av Statcom som tiltak for å øke nettkapasiteten. Utfordringen som løses er spenningsbegrensning noen timer i året.</p> <p>Linja v/ Peter Kirkebø presenterte bruk av TPV og UKT, temperaturoppgradering (30 % økt kapasitet i regionalnett) og fos 7.2-avtale som sentrale tiltak.</p> <p>Tensio v/ Rune Paulsen gikk gjennom et eksempel på en fos 7.2 avtale, men nevnte også dynamiske sensorer og digital tvilling som viktige tiltak for å øke kapasiteten.</p> <p>Glitre v/ Kristoffer Sletten orienterte om de handlingsplanene Glitre har utviklet for å hjelpe operatører lokalt med flaksehalshåndtering. Handlingsplan 1 dukker opp når "første" grense krysses (litt lavere enn faktisk grense) og handlingsplan 2 med flere tiltak når "andre" grense krysses (faktisk grense). Handlingsplanene er en prioritert liste med tiltak.</p> <p>Lnett v/ Rannveig Norfolk presenterte nettutbygging som det viktigste tiltaket på lang sikt for å øke tilknytningskapasiteten, og gikk gjennom de seneste oppgraderingene i Lnetts nett.</p>
	<p>Gruppearbeid (foil 78-79) Deltakerne diskuterte i 4 grupper om tiltak som kan gi økt nettkapasitet på kort sikt, med ulike fokus: tiltak i nettanlegg, forbrukerfleksibilitet, systemdrift og produksjon/lagring. Konklusjonene ble sendt til Eirik Haugen og Statnett gjør en oppsummering i etterkant som tilgjengeliggjøres.</p>
6	<p>Oppsummering og neste møte i Samarbeidsforum Statnett v/ Torkel Bugten takket Elvia for vertskapet og deltakerne for møtet.</p>

Vedlegg: Foiler vist i møtet ("2023-11-30 Samarbeidsforum presentasjon – offentlig versjon.pdf")